

užití, jež jen dráždí nebo stupňuje smyslnost, a tomu odpovídající úmysl pachatele; a správným jest i, že smilnost podle § 516 tr. zák. předpokládá, že jednání, dotýkající se pohlavní sféry, prýští z podrážděnosti pohlavního chtíče nebo směřuje k tomu, by pohlavní pud pachatele nebo jiné osoby byl drážděn. Leč z těchto právních zásad nelze ještě vyvozovati, — jak se patrně stížnost domnívá — že každý smilný čin, předsevzatý na osobě pod 14 lety, již naplňuje za všech okolností skutkovou podstatu § 128 tr. zák. Jest si vždy uvědomiti, že při tomto zločinu musí býti cílem smilného jednání ukojení chlípných chtíčů v onom nejširším smyslu; jednal-li pachatel smilně jen následkem podrážděnosti pohlavního chtíče, nenesl-li se však jeho úmysl k tomu cíli, by tímto jednáním byla jeho smyslnost drážděna a stupňována, bylo-li, jinými slovy řečeno, smilné jednání jen důsledkem předcházející podrážděnosti pohlavního pudu pachatele, nikoli cílem toho, by tato podrážděnost byla přivoděna nebo stupňována, nevykazuje takový skutek veškeré zákonné náležitosti § 128 tr. zák. pro nedostatek úmyslu směřujícího »k ukojení chlípných chtíčů«, a může naplniti jen skutkovou podstatu přestupku § 516 tr. zák. Je tedy nasnadě, že rozsudek není právně pochybený, uznal-li na vinu obžalovaného podle § 516 tr. zák., vyloučiv jakýkoli jeho úmysl, nesouci se k ukojení chlípných chtíčů. Tento úmysl napadený rozsudek skutečně vyloučil, zabývá se cílem, k němuž smilná (necudná) činnost obžalovaného směřovala, a zjistiv v této příčině, že obžalovanému vůbec nešlo o nic jiného, než by s děvčaty žertoval, třebas i způsobem podle § 516 tr. zák. závadným; tento výrok odůvodňuje soud náležitě poukazem k stáří obžalovaného a ke způsobu jeho jednání; nemůže býti proto pochybnosti o tom, že rozsudkem měly býti vyloučeny vůbec každé možnosti, pokud se týče jakýkoliv vztah k ukojení chlípných chtíčů, třebas i spočívající jen ve dráždění nebo v stupňování smyslnosti. Jelikož stížnost těmito skutkovým zjištěním nevytýká žádnou z formálních vad čís. 5 § 281 tr. ř., jsou závazná i pro řízení zrušovací; i bylo zmateční stížnost jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Čís. 3737.

Pobuřování proti Čs. státu pro jeho demokraticko-republikánskou formu státní (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) jednostranným a tendenčním oslavováním S. S. R. (výkřiky: »Sláva sovětskému Rusku, ať žije rudá armáda, ať žije pátá divise rudé armády«), jímž pachatelé zřejmě projevíli přání, by tu místo Čs. republiky zavládla komunistická republika Sovětů podle ruského vzoru.

Spoluvina na onom přečinu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., dal-li kdo ona závadná hesla pachatelům za tím účelem, by je veřejně provolávali a tak prováděli komunistickou volební agitaci.

Vykonali-li pachatel úmyslně něco jiného nebo více, než k čemu směřoval úmysl spoluvinníka (návodce atd.) nebo účastníka (excess), nelze spoluvinníku i toto přičítati.

Vláda republiky jest veřejným úřadem ve smyslu čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1930, Zm I 542/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Ml. Boleslavi ze dne 21. června 1929, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými Otto R., František M., František V. a Antonín T. přečinem podle § 14 čís. 1 zákona na ochr. republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. a přestupkem proti bezpečnosti cti podle § 491 tr. zák. a čl. V. zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, a Bohumil P. přečinem spoluviny podle § 5 tr. zák. na přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky a přestupkem spoluviny podle § 5 tr. zák. na přestupku § 491 tr. zák. a čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, mimo jiné z těchto

důvody:

Zmateční stížnost obžalovaných Otty R-a, Františka M-ého, Františka V-ého a Antonína T-a napadá rozsudek, pokud jím byli tito obžalovaní uznáni vinnými jak přečinem podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., tak i přestupkem podle § 491 tr. zák. a čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák., uplatňujíc důvody zmatečnosti čís. 5, 9 a) a 10 § 281 tr. ř. Po věcné stránce čís. 9 a) § 281 tr. ř. namítá zmateční stížnost, že stěžovatelé neměli býti uznáni vinnými ani přečinem podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. ani přestupkem podle § 491 tr. zák. a čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák., protože prý provolávali jen hesla nezávadná, po případě mohli prý omylem míti za to, že dotyčná hesla nejsou závadná, na př. »ať žije sovětské Rusko, ať žije rudá armáda, ať žije pátá divise rudé armády, ať žije druhá Spartakiáda«, najmě když prý se jedná o to, by sovětský stát ruský byl zdejším státem uznán; zmateční stížnost má za to, že, ježto i Rusko jest republikou, jako náš stát, a jsou-li nějaké nepatrné rozdíly ve státní formě obou těchto států, nelze prý již proto v provolání slávy tomuto cizímu státu spatřovati brojení proti formě Československé republiky. Nemůže prý býti ani řeči o tom, že obžalovaní jednali ve zlém úmyslu, poněvadž prý nejsou ani všichni komunisty, a prováděli volební agitaci spíše z kratochvíle a z mladické nerozváženosti. Proto prý měli býti sprostěni nebo nejvýše odsouzeni pro přestupek urážky (vlády). Než zmateční stížnost jednak není provedena po zákonu, pokud nedbá skutkových zjištění rozsudku, jednak není odůvodněna, pokud ji lze pokládati za správně provedenou. Nálezací soud zjistil formálně bezvadně, že všichni čtyři stěžovatelé provolávali vedle několika nezávadných hesel i hesla závadná, jež byla předmětem obžaloby; omyl, na který teprve dodatečně poukazují, nemůže je omlouvat, poněvadž, i kdyby bylo pravda, že v takovém omylu byli, což soud ostatně nezjistil, šlo by o omyl právní, který pachatele neomlouvá. Soud zjistil, že závadná hesla pronášena obžalovanými: »Sláva sovětskému Rusku, ať žije rudá armáda, ať žije pátá divise rudé armády«

obsahem svým směřují k tomu, by »vyvolaly v posluchačích nadšení pro idee, které jsou v příkrém rozporu s ideou státu československého, založeného na demokraticko-republikánské formě státní, kdežto podstata sovětské republiky záleží v diktatuře menšiny nad většinou, tedy na principu, přičím se demokratickému principu Čs. republiky, v níž vláda spočívá v rukou většiny«, a že obsahem i formou jsou »jakýmsi vyvrcholením vzněcujícího a povzbuzujícího působení na posluchače ve smyslu nynějšímu právnímu řádu nepřátelském, tedy pobuřováním proti demokraticko-republikánské formě státní, jak je má na mysli zákon v ustanovení § 14 čís. 1. Ze zjištění rozsudku plyne, že mezi státní formou SSR. a Čs. republikou nejsou jen nepatrné rozdíly, nýbrž takový zásadní a hluboký rozdíl, že jednostranným a tendenčním oslavováním SSR., děje-li se, jako tu, na úkor Čs. republiky, pachatelé zřejmě projevíli přání, by místo Čs. republiky tu zavládla komunistická republika Sovětů podle ruského vzoru, tedy by zanikla demokraticko-republikánská forma Čs. republiky a byla nahrazena sovětským zřízením ruským. V tom však právě spočívá podstata pobuřování proti Čs. státu pro jeho demokraticko-republikánskou formu státní. Z dalších zjištění rozsudku plyne, že soud dospěl k přesvědčení, že obžalovaní pobuřovali úmyslně, jsouce si vědomi, že jejich výroky jsou objektivně způsobilé u posluchačů vzbuditi nepřiznivé smýšlení proti československému státu. I o těchto stránkách subjektivní viny se rozsudek vyslovuje formálně bezvadně, uváživ při tom jak »jejich osobnosti, jako příslušníků komunistické strany, z nichž někteří jsou i předáky, tak i okolnosti, za kterých byl projev učiněn a pro koho byl určen«. Že projevy obžalovaných nebyly vážně míněny, soud nezjistil. Rozhodných skutkových zjištění obsažených v rozsudku zmateční stížnost nedbá, a neprovádí tudíž hmotněprávní zmatek po zákonu. Pokud popírá, že činnost obžalovaných odpovídá pojmu pobuřování, a že obžalovaní pobuřovali proti demokraticko-republikánské formě Čs. republiky, vyplývá bezdůvodnost námitek těch z úvah výše uvedených. Poněvadž obžalovaní, jak rozsudek zjišťuje, vedle oněch hesel, jichž veřejné pronášení vzhledem k zjištěnému jejich smyslu, úmyslu i vědomí pachatelů naplňuje skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., — veřejně provolávali i hanbu vládě československé a tímto všeobecným hanobením snižovali tuto vládu, tudíž veřejný úřad (sb. nejv. s. čís. 1310, 1674) — ve vážnosti a úctě a ji sesměšňovali, byli právem uznáni vinými i přestupkem podle § 491 a čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák. a nemůže býti řeči o tom, že se obžalovaní svými závadnými výroky dopustili jen tohoto přestupku.

Zmateční stížnost Bohumila P-ého napadá odsuzující výroky pro přečin podle §§ 5 a 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. a §§ 5 a 491 tr. zák., čl. V. zák. čís. 3/1863 ř. zák., uplatňujíc zmatky čís. 5 a 9 a), 10 § 281 tr. ř. Po věcné stránce namítá, že obžalovaného nelze činiti zodpovědným jako návodce za to, že proti jeho přání a pokynům provolávali ostatní obžalovaní závadná hesla, an prý je zmocnil jen, by prováděli dovolenou agitaci hesly nezávadnými. Mimo to prý lze mluvit i o tom, že čin (druhých obžalovaných) vzešel z náhody, spočívající v tom, že z neznalosti věci a z nerozumu pronášeli jiná, závadná hesla, než ta,

kteřá jim doporučil obžalovaný. Ze zásad o spoluvinně plyne ovšem, že, vykonal-li pachatel úmyslně něco jiného nebo více, než k čemu směřoval úmysl spoluvinníka (návodce atd.) neb účastníka (t. zv. excess), nelze mu (spoluvinníku) i toto přičítati (sb. víd. nejv. s. čís. 617, 2733). Takové předpoklady, které by obžalovaného činily z tohoto důvodu beztrestným, však v souzeném případě rozsudek nezjistil. Zjišťuje naopak, že obžalovaný P. byl pověřen provedením a aranžováním jízdy a volební agitace, že jeho povinností, uloženou mu organizací strany komunistické, bylo, poučiti osoby, které v autu měly jeti, jak si mají počínati, co mohou a co nesmí vyvolávati, a zjišťuje, že veškerá hesla, která provolávali oni obžalovaní, tedy závadná i nezávadná, jim dal obžalovaný, jenž je i vyzval, by jeli autem a prováděli komunistickou agitaci, a že jim hesla dal za tím účelem, by je provolávali veřejně. Vychází-li se z tohoto skutkového zjištění rozsudku, odpovídá odsouzení obžalovaného P-ého pro spoluvinu návodem na obou trestných činech spáchaných ostatními obžalovanými zákonu. K opačnému tvrzení zmateční stížnosti, že obžalovaní, pronášejíce závadné výroky, jednali proti přání, radě nebo pokynu stěžovatelovu, nebo že jen z nerozumu a z neznalosti provolávali závadná hesla, nelze přihlížeti, poněvadž není vzato z obsahu rozsudku.

Čís. 3738.

Strážník trati jest oprávněn (§ 68 tr. zák.) vykázati toho, kdo jde po nedovolené cestě (po mostě) a, neuposlechne-li, zjistiti jeho jméno, a odepřel-li se legitimovati (choval-li se násilně), zajistiti se jeho osobou.

Za tím účelem, by dovedl pachatele ke zjištění totožnosti na staniční úřad, smí se po případě vzdáliti i ze svého stanoviště.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1930, Zm I 724/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Kutné Hoře ze dne 6. září 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin veřejného násilí podle § 81 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 5, 9 a) a číselně i 10, obsahově vlastně čís. 9 b) § 281 tr. ř. Důvodně namítá, že jest právně mylný názor nalézacího soudu, že František C. nebyl ve službě a že nebyl ani formálně oprávněn k výkonu, který předsevzal, a že proto nepožíval zvláštní ochrany podle § 68 tr. zák., an se před 6. hodinou ranní vzdaloval od svého strážního domku na trati, chtěje předvésti obžalovaného, jehož zadržel pro nedovolený přechod po železničním mostě, do staniční kanceláře v K., poněvadž by se prý do